

Quickscan soortbescherming Rijnschreij, Leiden

Gemeente Leiden

Leiden

COLOFON

Quicksan soortbescherming Rijnvregd, Leiden

OPDRACHTNEMER	idverde Advies Willemsplein 2-4 5211 AK 's-Hertogenbosch T 073 205 11 00 E advies@idverde.nl
OPGESTELD DOOR VRIJGEGEVEN DOOR	Laura Kooijman Arjan Schoenmakers
OPDRACHTGEVER	Gemeente Leiden t.a.v. Dhr. Van Abswoude 2300PC Leiden
PROJECTNUMMER	722210104
STATUS VERSIE DATUM	Definitief 1.0 30-03-2021

In deze rapportage is gebruik gemaakt van gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Op deze gegevens rusten auteursrechten. Het schriftelijk of digitaal delen of publiceren van (een deel van) de gegevens uit de NDFF is niet toegestaan zonder toestemming van BIJ12, uitgezonderd aan bevoegd gezag in het kader van een vrijstellings- of ontheffingsprocedure of voor intern gebruik van de opdrachtgever voor de duur van het betreffende project.

idverde Advies bv is niet aansprakelijk voor vervolgschade, alsmede schade die voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van de werkzaamheden, kaartmateriaal inclusief getoonde begrenzingen of andere gegevens verkregen van idverde Advies bv. De opdrachtgever vrijwaart idverde Advies bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing. idverde Advies bv is lid van het Netwerk Groene Bureaus, brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging van ecologische adviesbureaus. Hierdoor zijn wij goed op de hoogte van de nieuwste ontwikkeling op het gebied van ecologie en wetgeving. Door de inzet van conform de wet ter zake kundige ecologen, waarborgen wij daarnaast onze onderzoekskwaliteit. Omdat ecologisch (veld)onderzoek een momentopname is, kan aanwezigheid van beschermde soorten soms niet worden uitgesloten of bevestigd. Daarnaast is de natuurwetgeving aan verandering en jurisprudentie onderhevig. idverde Advies bv is niet aansprakelijk voor de gevolgen van onverwacht verschijnende of verdwijnende flora of fauna, noch voor de gevolgen van veranderende wetgeving of jurisprudentie.

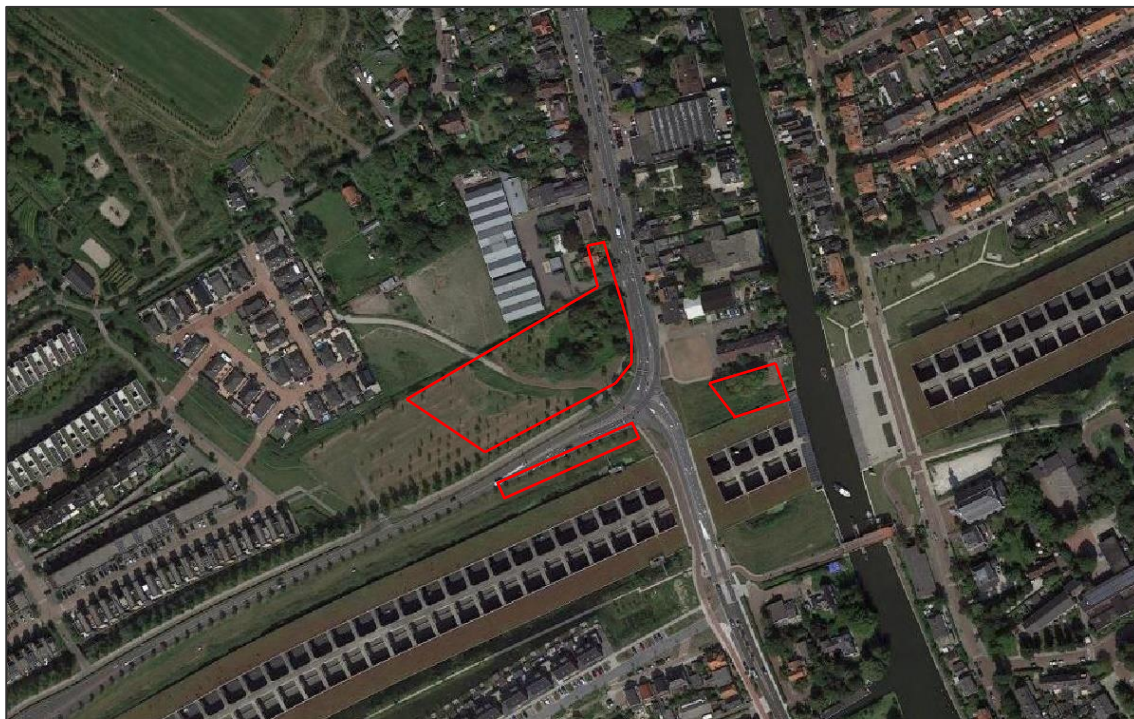
INHOUDSOPGAVE

COLOFON	2
1. INLEIDING	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Onderzoeksvragen en afbakening	5
1.3 Leeswijzer	5
2. WERKWIJZE	6
2.1 Quickscan: Bronnenonderzoek	6
2.2 Quickscan: Veldbezoek	6
2.3 Effectenbeoordeling	6
3. PLANGEBIED	7
3.1 Ligging van het plangebied	7
3.2 Algemene biotoopomschrijving plangebied	7
3.3 Beschrijving van de werkzaamheden	10
4. ONDERZOEKSRESULTATEN	11
4.1 Vaatplanten	11
4.2 Grondgebonden zoogdieren	11
4.3 Vleermuizen	12
4.4 Jaarrond beschermde nesten	13
4.5 Overige broedvogels	13
4.6 Vissen	14
4.7 Amfibieën en reptielen	14
4.8 Ongewervelden	14
4.9 Invasieve exoten	14
5. TOETSING AAN DE WET NATUURBESCHERMING (WNB)	16
5.1 Grondgebonden zoogdieren	16
5.2 Vleermuizen	16
5.3 Vogels	16
5.4 Amfibieën	17
6. CONCLUSIE EN ADVIES	18
7. LITERATUURLIJST	20

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Leiden is voornemens om verschillende aanpassingen van de openbare ruimte uit te voeren binnen het stedenbouwkundig plan Rhijnvreugd (afbeelding 1, rood omkaderd). Ten behoeve van deze aanpassingen dienen bomen gekapt te worden.

Afbeelding 1.1. Het plangebied (rood omkaderd) met daarin de aanpassingen openbare ruimte Rhijnvreugd te Leiden (Bron: Googlemaps).

Ruimtelijke ingrepen, zoals kap- en herinrichtingswerkzaamheden, kunnen (negatieve) effecten hebben op beschermde flora en fauna. Indien dergelijke soorten aanwezig zijn, worden door de voorgenomen ingreep mogelijk verbodsbepalingen van het onderdeel soortenbescherming van de Wet natuurbescherming overtreden. Door middel van een effectenanalyse moet worden onderzocht op welke wijze sprake is van negatieve effecten en hoe deze kunnen worden voorkomen. Mogelijk is het noodzakelijk een ontheffing aan te vragen voor de voorgenomen werkzaamheden.

Om na te gaan of dit voor het voorgenomen plan het geval is, is door idverde Advies een quickscan soortbescherming uitgevoerd. Voorliggend rapport geeft advies met betrekking tot de mogelijkheden om de geplande kap- en herinrichtingswerkzaamheden in overeenstemming met de Wet natuurbescherming uit te voeren.

1.2 Onderzoeksvragen en afbakening

Afbakening van het onderzoek

De Wet natuurbescherming beschermt naast soorten, ook natuurgebieden en houtopstanden. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (De Wilck) ligt op $\pm 3,9$ km afstand van het plangebied. Door de afstand is een uitgebreide aanvullende toetsing van dit onderdeel naar verwachting niet noodzakelijk en daarom niet opgenomen in deze rapportage. Verkennend zal worden gekeken of aanvullende toetsing mogelijk toch noodzakelijk is. Een stikstofberekening is bijvoorbeeld mogelijk nodig omdat de effecten hiervan op grotere afstand kunnen optreden.

Het onderdeel houtopstanden van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde, omdat het plangebied binnen de bebouwde kom valt die is aangewezen voor het onderdeel houtopstanden. Wel zijn er binnen het plangebied een aantal bomen aanwezig die op de groene kaart van de gemeente Leiden zijn aangewezen als waardevolle boom. In de quickscan zal worden gekeken of deze bomen mogelijk op de planning staan om gekapt te worden en zal worden aangegeven of dit mogelijk is en of hiervoor vervolgstappen dienen te worden genomen.

Naast de Wet natuurbescherming kan natuur ook onder de planologische gebiedsbescherming vallen: het Natuur Netwerk Nederland (NNN). Doordat het plangebied niet binnen het NNN valt en door de geringe omvang van de voorgenomen ontwikkeling kan op voorhand worden aangenomen dat er geen aantasting van wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN-gebieden plaatsvindt. Daarom is het onderdeel planologische gebiedsbescherming niet aan de orde.

Onderzoeksvragen ten aanzien van de soortenbescherming

Voorliggende rapportage geeft antwoord op de volgende onderzoeksvragen:

- Zijn in het plangebied en de directe omgeving daarvan beschermde plant- of diersoorten en/of verblijfplaatsen van deze soorten aanwezig of te verwachten?
- Ondervinden de aanwezige beschermde plant- of diersoorten negatieve effecten van de voorgenomen kap- en herinrichtingswerkzaamheden of zijn deze te verwachten?
- Zo ja, is het mogelijk om optredende negatieve effecten te voorkomen of te mitigeren? En op welke wijze dient dit te geschieden?
- Is er aanvullend soortgericht onderzoek noodzakelijk?
- Is het noodzakelijk om een ontheffing aan te vragen voor het overtreden van de verbodsbepalingen binnen het onderdeel soortenbescherming van de Wet natuurbescherming?

Onderzoeksvraag ten aanzien van de gebiedsbescherming

- Is een aanvullende toetsing (mogelijk alleen een stikstofberekening) nodig om negatieve effecten op Natura 2000-gebieden te onderzoeken?

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is de onderzoeksmethode beschreven. In hoofdstuk 3 is de ligging van het plangebied en de voorgenomen ingreep beschreven. In hoofdstuk 4 zijn de onderzoeksresultaten gepresenteerd en in hoofdstuk 5 is voor de aanwezige of niet uit te sluiten soorten een effectenbeoordeling uitgevoerd. In hoofdstuk 6 zijn de conclusie en het advies beschreven. Tot slot is de geraadpleegde literatuur in hoofdstuk 7 opgenomen.

2. Werkwijze

De Quickscan betreft een verkenning die bestaat uit een bronnenonderzoek en een veldbezoek. Op basis van de uitkomsten van dit onderzoek, is een inschatting gemaakt van de aanwezige natuurwaarden en is beoordeeld of het plan (negatieve) effecten kan hebben op beschermde soorten (effectenanalyse). Hieronder is per onderdeel de werkwijze toegelicht.

2.1 Quickscan: Bronnenonderzoek

Voor het bronnenonderzoek zijn gegevens opgevraagd uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Op de kaart uit de NDFF is rondom het plangebied een polygoon ingetekend. Door het polygoon ruimer in te tekenen dan het plangebied, is de verkregen dataset voldoende groot om te kunnen benutten voor dit onderzoek. Door de gegevens van de laatste 5 jaar op te vragen ontstaat een voldoende actueel beeld van waargenomen soorten in en rondom het plangebied.

De uit de NDFF opgevraagde dataset bestaat in totaal uit 131 'records'. Op basis van de beschikbare gegevens is een inschatting gemaakt van het voorkomen van beschermde soorten binnen het plangebied. Voor soortgroepen waarvoor de gegevens uit de NDFF een niet volledig beeld leken te geven zijn aanvullend verspreidingsatlassen als aanvullende bron geraadpleegd.

2.2 Quickscan: Veldbezoek

Het veldbezoek bestaat uit een biotooptoets met als doel een inschatting te maken van de ecologische kwaliteiten van het plangebied. De bevindingen van het bronnenonderzoek zijn hierbij in het veld getoetst en waar nodig aangevuld.

Op 12 maart 2021 is een veldbezoek uitgevoerd door een ecooloog van *idverde Advies* bij het stedenbouwkundig plan Rhijnvreugd in Leiden. De weersomstandigheden waren op dat moment regenachtig, 12 °C en 4 Bft.

Op het moment dat het veldbezoek is uitgevoerd, zijn niet alle soorten zichtbaar aanwezig. Diersoorten zijn bijvoorbeeld alleen nachtactief of in een bepaalde periode van het jaar afwezig. Zo houden vleermuizen, amfibieën en kleine zoogdieren als egel een winterslaap op een beschutte plaats of zijn alleen in de nacht actief. Daarom zijn de eisen die soorten/soortgroepen met betrekking tot vaste rust- en verblijfplaatsen, foerageergebieden en migratierouten aan hun leefomgeving stellen, vergeleken met en getoetst aan de situatie in het veld.

Tijdens het veldbezoek is specifiek gelet op de functionaliteiten van het plangebied en omliggende vegetatie voor grondgebonden zoogdieren, vleermuizen en broedende vogels.

Voor planten is gelet op de vegetatiestructuur en de abiotische omstandigheden van de groeiplaats. Op deze manier is ook het belang van het plangebied beoordeeld voor flora en fauna die niet zijn waargenomen gedurende de biotooptoets, maar desondanks toch mogelijk kunnen voorkomen ter plaatse van het plangebied.

Tevens is gelet op de aanwezigheid van invasieve exoten (met name plantensoorten) zowel binnen als direct grenzend aan het plangebied. Invasieve exoten als Japanse duizendknoop en reuzenberenklauw hebben door menselijke activiteiten zich gevestigd in Nederland. Deze soorten kunnen zich snel verspreiden en concurreren hierbij inheemse soorten weg. Daarnaast kunnen deze soorten voor overlast zorgen bij mensen. De opdrachtgever heeft in veel gevallen de plicht om verdere verspreiding van exoten te voorkomen.

2.3 Effectenbeoordeling

Op basis van de uitkomsten van het bronnen- en veldonderzoek is beoordeeld of de voorgenomen kap- en herinrichtingswerkzaamheden (negatieve) effecten hebben. Indien sprake is van een conflictsituatie tussen de aanwezigheid van beschermde soorten en de geplande ruimtelijke ingreep, is in onderhavige rapportage aangegeven welke voorzorgsmaatregelen genomen moeten worden om negatieve effecten op beschermde soorten te voorkomen. Indien negatieve effecten door het nemen van voorzorgsmaatregelen niet te

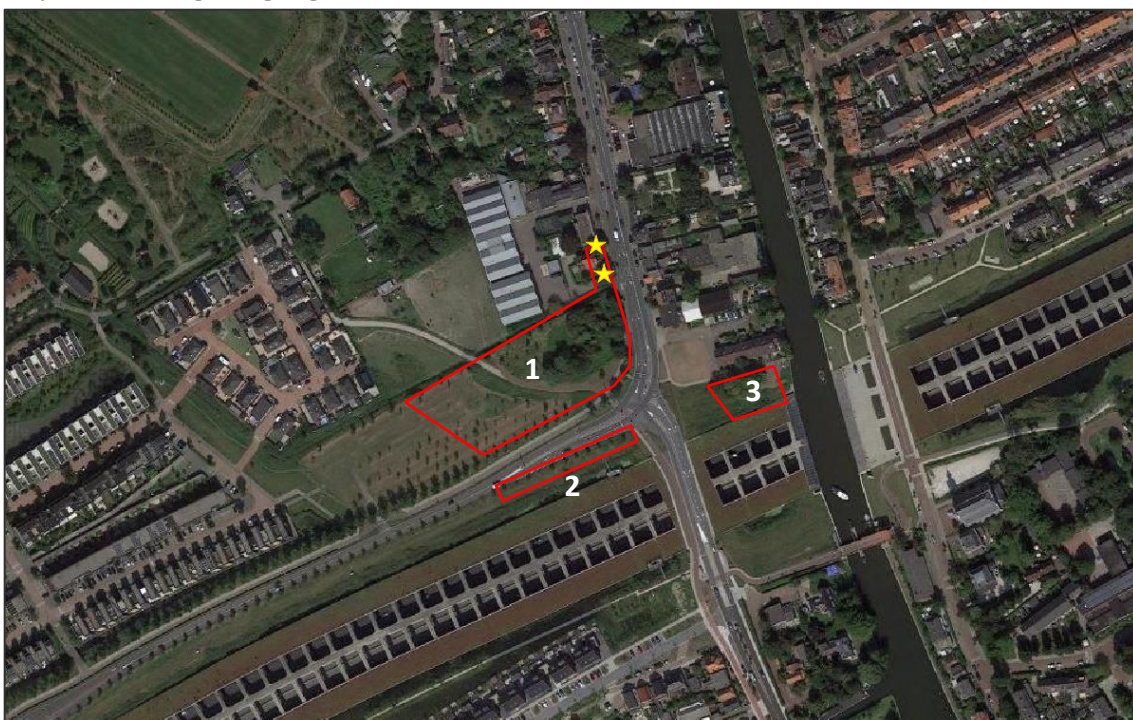
voorkomen of uit te sluiten zijn, is aangegeven of aanvullend onderzoek, mitigerende maatregelen en/of een ontheffing noodzakelijk is.

3. Plangebied

Onderstaand is de ligging van het plangebied beschreven met een algemene biotoopbeschrijving en zijn de geplande werkzaamheden nader toegelicht.

3.1 Ligging van het plangebied

Het plangebied bevindt zich ten zuidoosten van Leiden, nabij de Burgermeesterwijk en Roomburg, en wordt voornamelijk omzoomd door bebouwd gebied (afbeelding 3.1, rood omkaderd). Noordwestelijk van het plangebied bevindt zich het park Matilo. Ten zuiden van het plangebied, op ongeveer 100 meter afstand, is de provinciale weg E19 gelegen.

Afbeelding 3.1. Het plangebied (rood omkaderd) met daarin de aanpassingen openbare ruimte Rhijnvreugd te Leiden (Bron: Googlemaps).

3.2 Algemene biotoopomschrijving plangebied

Het plangebied is voor dit onderzoek opgedeeld in drie deelgebieden. Deelgebied nummer 1 zoals weergegeven in afbeelding 3.1, bestaat ten westen van het zandpad uit grasland met jonge aanplant van berkenbomen (afbeelding 3.2). Deze aanplant is circa 5 meter hoog en de omtrek van de stammen is niet meer dan 30 centimeter. Ten oosten van het zandpad bestaat het plangebied tevens uit jonge aanplant van berkenbomen, maar ook uit een braamstruweel, struikgewassen en bomen (afbeelding 3.3). Ten noorden van dit plangebied is een watergang gelegen. Daarnaast zijn ten noorden van dit plangebied twee waardevolle bomen aanwezig (gele sterren, afbeelding 1). Deze waardevolle bomen betreffen een atlasceder (afbeelding 3.4) en een paardenkastanje (afbeelding 3.5).

Het deelgebied nummer 2 zoals weergegeven in afbeelding 3.2, bestaat eveneens uit een grasveld met jonge aanplant (afbeelding 3.6). Ook deze aanplant is circa 5 meter hoog met een maximale omtrek van circa 30 centimeter.

Het deelgebied nummer 3 zoals weergegeven in afbeelding 3.2, bestaat uit een drietal gewone esdoorns (afbeelding 3.7).

Afbeelding 3.2. Jonge aanplant, deelgebied 1, van berkenbomen ten westen van het zandpad.

Afbeelding 3.3 Aanwezigheid van braamstruweel, struikgewassen en bomen ten oosten van het zandpad.

Afbeelding 3.4 Waardevolle atlasceder.

Afbeelding 3.5 Waardevolle paardenkastanje.

Afbeelding 3.6 Jonge aanplant, deelgebied 2, ten zuiden van de Willem van der Madeweg.

Afbeelding 3.7 Aanwezige gewone esdoorns in deelgebied 3.

3.3 Beschrijving van de werkzaamheden

De aanpassingen van de openbare ruimte binnen het stedenbouwkundig plan Rhijnvreugd bestaan uit de kappen van 10-tallen bomen. Daarnaast wordt het (braam)struweel ten oosten van het zandpad (deelgebied 1) verwijderd. Het plan bestaat uit verschillende aanpassingen voor de openbare ruimte, zoals weergegeven in afbeelding 3.8.

Afbeelding 3.8 Aanpassingen openbare ruimte binnen het stedenbouwkundig plan Rhijnvreugd.

4. Onderzoeksresultaten

De basis voor de toetsing wordt gevormd door gegevens over het (mogelijk) voorkomen van beschermde planten- en diersoorten binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ruimtelijke ingreep en werkzaamheden. Onderstaand zijn per soortgroep de resultaten van het bronnen- en veldonderzoek beschreven.

4.1 Vaatplanten

Uit de gegevens van de NDFF zijn geen waarnemingen bekend van beschermde vaatplanten. Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde plantensoorten in of direct grenzend binnen het plangebied of in de directe omgeving waargenomen. Vanwege het aanwezige biotoop (grotendeels kort gemaaid gras) worden beschermde vaatplanten ook niet verwacht op of rondom het plangebied.

Voorkomen beschermde vaatplanten:

- Beschermde vaatplanten zijn uitgesloten binnen het plangebied.

4.2 Grondgebonden zoogdieren

In de NDFF zijn binnen een straal van ca. 1 km rondom het plangebied geen meldingen bekend van beschermde grondgebonden zoogdieren. Uit de geraadpleegde Atlas van Nederlandse Zoogdieren blijkt dat de eekhoorn in de omgeving van het plangebied voorkomt. Steenmarters zijn op basis van bekende verspreidingsgegevens niet te verwachten. Wel zijn er waarnemingen bekend van algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren (o.a. egel, mol en konijn).

Tijdens het veldbezoek zijn geen eekhoorns aangetroffen. Vaste rust- en verblijfplaatsen van deze soort zijn tevens niet aangetroffen binnen het plangebied en de directe omgeving. De eekhoorn komt voor in loofbos, naaldbos of gemengd bos maar ook in tuinen, parken en houtwallen in de buurt van bos. Bos komt binnen het plangebied niet voor, enkel struweel. Wel is er ten noordoosten van het plangebied een park aanwezig welke mogelijk wel geschikt is als leefgebied voor de eekhoorn. Binnen het plangebied is daarnaast is veel verkeersactiviteit. Eekhoorns vermijden over het algemeen locaties met veel menselijke activiteit. Hierdoor wordt het voorkomen van de eekhoorn in het plangebied en de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden uitgesloten.

De andere waarnemingen uit de NDFF betreffen algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren (o.a. egel, konijn en haas). De directe omgeving kan fungeren als leefgebied voor algemeen voorkomende zoogdieren als egel, konijn en haas. Hierdoor kan het voorkomen van algemeen voorkomende zoogdieren in het plangebied niet worden uitgesloten.

Voorkomen grondgebonden zoogdieren:

- Negatieve effecten op het voorkomen van beschermde grondgebonden zoogdieren zijn binnen het plangebied en de directe omgeving uitgesloten.
- Het plangebied en de directe omgeving kunnen geschikt zijn als leefgebied voor algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren (o.a. egel, mol en konijn).

4.3 Vleermuizen

In de NDFF zijn meerdere meldingen bekend van vleermuizen binnen een straal van ca. 1 km rondom het plangebied. Het gaat hierbij om de gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis. Uit de geraadpleegde Atlas van Nederlandse Zoogdieren blijkt dat soorten als de gewone grootoorvleermuis en watervleermuis in de omgeving van het plangebied voorkomen.

Onderstaand is per gebruiksfunctie beschreven wat de bevindingen op basis van het veldbezoek zijn.

Foerageergebied en vliegroute

De te kappen bomen fungeren mogelijk als foerageergebied en vliegroute voor vleermuizen. Het betreft echter geen essentiële vliegroute en foerageergebied. Dit aangezien in omliggend gebied, onder andere het park Matilo, de Oude Rijn, de Bult en Vadedo Plas tevens fungeren als foerageergebied en vliegroute voor vleermuizen. Daarnaast is er ten zuiden van deelgebied 1 een bomenrij aanwezig welke wel behouden blijft (afbeelding 4.1). Deze bomenrij fungeert tevens als foerageergebied en vliegroute voor vleermuizen. Ook de structuren van de omliggende gebouwen kunnen fungeren als onderdeel van het foerageergebied voor vleermuizen als de gewone dwergvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en gewone grootoorvleermuis. Hierdoor kan worden uitgesloten dat de te kappen bomen fungeren als essentieel foerageergebied en vliegroute voor vleermuizen.

Afbeelding 4.1 Bomen langs de Willem van der Madeweg welke fungeren als foerageergebied en vliegroute voor vleermuizen. Deze bomen blijven behouden.

Verblijfplaatsen (zomer-, kraam- en paarverblijfplaatsen)

De te kappen (waardevolle) bomen bevatten geen holtes. Verder zijn er geen (dode) bomen met loszittende bast of scheuren aanwezig. Hierdoor kan worden uitgesloten dat de te kappen bomen fungeren als verblijfplaats voor vleermuizen.

Voorkomen vleermuizen:

- De te kappen bomen fungeren mogelijk als foerageergebied en vliegroute voor vleermuizen. Het betreft echter geen essentieel foerageergebied of vliegroute.
- De omgeving van het plangebied kan onderdeel vormen als foerageergebied en vliegroute. Omliggend foerageergebied en vliegroutes blijven echter behouden.
- De te kappen bomen fungeren niet als geschikte verblijfplaats voor vleermuizen.

4.4 Jaarrond beschermde nesten

In de omgeving van het plangebied zijn meldingen bekend van soorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn (categorie 1 t/m 4 Wnb). Het gaat hierbij om de boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, ooievaar, ransuil, slechtvalk, sperwer en wespandief.

Ook zijn in de omgeving van het plangebied meldingen bekend van de soorten (categorie 5 Wnb) als blauwe reiger, ekster, boomklever, boomkruiper, groene specht, grote bonte specht, huiszwaluw, ijsvogel, koolmees, oeverzwaluw, pimpelmees, spreeuw en zwarte kraai. Dit zijn soorten waarvan de nesten buiten het broedseizoen niet beschermd zijn, tenzij er sprake is van zwaarwegende ecologische omstandigheden. In het plangebied zelf zijn geen meldingen bekend van deze soorten.

Jaarrond beschermde nesten (categorie 1 t/m 4)

De voorgenoemde categorie 1 t/m 4 soorten zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen. Soorten als de huismus, gierzwaluw, kerkuil, grote gele kwikstaart, slechtvalk en ooievaar maken ook geen gebruik van bomen om in te broeden.

De te kappen bomen ten noorden en zuiden van de Willem van der Madeweg zijn laag (circa 5 meter hoog) en daarmee niet geschikt als broedgelegenheid voor de boomvalk, buizerd, havik, ransuil, sperwer en wespandief. De te kappen bomen in deelgebied 3 en waardevolle paardenkastanje en atlasceder nabij Hoge Rijndijk nr. 269 en 271 bieden een geschiktere broedlocatie voor deze soorten. Nesten van deze soorten zijn echter niet aangetroffen. Nesten van de zwarte kraai welke is waargenomen in deelgebied 1 (ten oosten van het zandpad in boom) kunnen voor de ransuil wel een geschikte broedmogelijkheid bieden. Dit zwarte kraaiennest is echter gelegen in een gebied met veel activiteit van voertuigen. Dit werkt verstorend op de broedmogelijkheid van de ransuil. Ook voor de eerder genoemde soorten met jaarrond beschermde nesten heeft de activiteit van voertuigen een verstorende werking op de broedmogelijkheid. De te kappen bomen vormen daarnaast geen essentieel onderdeel van de functionele leefomgeving voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten die in de omgeving voorkomen. Dit aangezien er in omliggend gebied, bijvoorbeeld park Matilo, voldoende bomen aanwezig zijn. De te kappen bomen vormen slechts een klein onderdeel van het leefgebied voor vogelsoorten van jaarrond beschermde nesten.

Overige jaarrond beschermde nesten (categorie 5)

Tijdens het veldbezoek zijn broedvogels met jaarrond beschermde nesten (cat. 5) aangetroffen. Het gaat hierbij om de ekster en koolmees welke in en rondom de te kappen bomen en braamstruweel aan het foerageren waren. De esdoorns, waardevolle bomen en bomen ten oosten van het zandpad kunnen voor onder andere de ekster fungeren als geschikte broedlocatie. In de omliggende omgeving zijn echter voldoende alternatieve broedmogelijkheden aanwezig. De bomen vormen geen essentieel onderdeel van de functionele leefomgeving voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten die in de omgeving voorkomen.

Voorkomen vogels met jaarrond beschermde nesten:

- Het is uitgesloten dat de kap van de bomen negatieve effecten heeft op de broedmogelijkheden voor jaarrond beschermde nesten (categorie 1 t/m 4).
- Het is uitgesloten dat de kap van de bomen negatieve effecten heeft op de broedmogelijkheden voor overige jaarrond beschermde nesten (categorie 5).

4.5 Overige broedvogels

In de gegevens uit de NDFF zijn vele meldingen van algemene vogels bekend die afkomstig zijn binnen en in de omgeving van het plangebied. Het gaat hierbij om soorten als de groenling, heggemus, houtduif, kauw, vink, groenling, zwartkop en tijtjaf.

Tijdens het veldbezoek zijn binnen het plangebied waarnemingen gedaan van de merel en scholekster. De te kappen bomen, voornamelijk de esdoorns, waardevolle bomen en bomen ten oosten van het zandpad, kunnen voor soorten als de merel, houtduif en zanglijster een geschikte broedlocatie vormen. Er kan daarom niet worden uitgesloten dat de kap van de bomen negatieve effecten heeft op de broedmogelijkheden voor overige broedvogels.

Voorkomen overige broedvogels:

- Het is niet uitgesloten dat de kapwerkzaamheden negatieve effecten heeft op de broedmogelijkheden voor algemene broedvogels als merel, houtduif en zanglijster.

4.6 Vissen

In de NDFF database zijn geen meldingen bekend van beschermde vissen. Het aanwezige water binnen het plangebied biedt daarnaast voor beschermde vissen niet het geschikte leefgebied.

Voorkomen vissen:

- Zowel beschermde als algemeen voorkomende vissoorten worden vanwege het ontbreken van geschikte wateren uitgesloten in het plangebied.

4.7 Amfibieën en reptielen

In de NDFF database zijn meldingen bekend van de gewone pad, bruine kikker en kleine watersalamander. Door de aanwezige grasland, struweel en sloten kunnen algemeen voorkomende amfibieën als kleine watersalamander, gewone pad of bruine kikker in het plangebied of het gebied binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden verwacht worden. Deze soorten stellen minder kritische eisen aan hun voortplantingswateren en zijn daardoor mogelijk binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden aanwezig. Sloten binnen het plangebied vormen mogelijk voortplantingshabitat en de aanwezige groenstructuren (braamstruweel) binnen het plangebied kunnen mogelijk fungeren als landhabitat. Hierdoor kan de aanwezigheid van algemeen voorkomende amfibieën niet worden uitgesloten.

Overige beschermde amfibieënsoorten zijn niet te verwachten binnen het plangebied omdat soorten kritischere eisen stellen aan hun biotoop. Dit biotoop is niet aanwezig en (logischerwijs) zijn er ook geen waarnemingen van deze soorten in de omgeving van het plangebied bekend.

In de NDFF database zijn géén meldingen bekend van reptielen. Het aanwezige biotoop binnen het plangebied biedt daarnaast voor geen beschermde reptielen het geschikte leefgebied, waardoor het voorkomen van deze soorten is uitgesloten.

Voorkomen amfibieën en reptielen:

- Voorkomen van algemeen voorkomende amfibieënsoorten zoals gewone pad en bruine kikker in het plangebied en de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden kunnen niet worden uitgesloten.
- Het voorkomen van overige beschermde amfibieën en reptielen is uitgesloten binnen het plangebied.

4.8 Ongewervelden

In de NDFF database zijn géén melding bekend van beschermde ongewervelden, zoals vlinder- en libellensoorten.

Door de afwezigheid van bijzondere (water) vegetatie en het feit dat het plangebied voornamelijk bestaat uit grasland met jonge aanplant zijn beschermde ongewervelden niet te verwachten binnen het plangebied. Het voorkomen van beschermde ongewervelde diersoorten is daarom uitgesloten binnen het plangebied.

Voorkomen ongewervelden:

- Beschermde ongewervelden worden vanwege het ontbreken van geschikt leefgebied uitgesloten in het plangebied.

4.9 Invasieve exoten

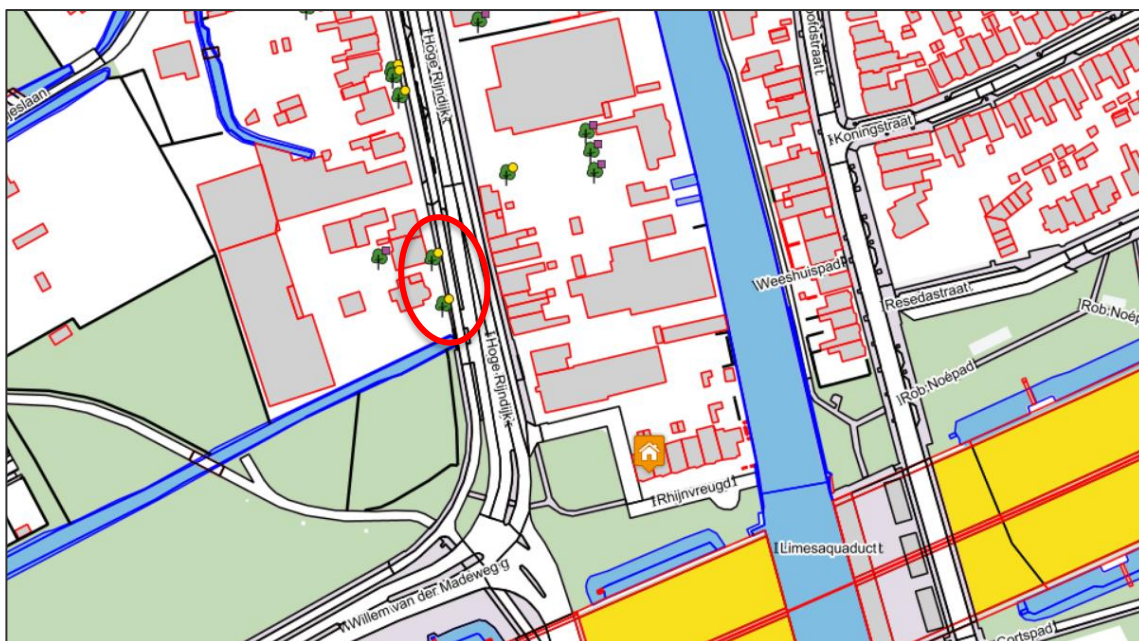
Uit de gegevens van de NDFF zijn geen waarnemingen bekend van invasieve exoten die zich binnen of direct grenzend aan het plangebied bevinden. Tijdens het veldbezoek zijn tevens geen invasieve exoten in het plangebied en binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden aangetroffen. Ook zijn er geen waarneming bekend van invasieve exoten in de omgeving.

Voorkomen invasieve exoten:

- Tijdens het veldbezoek zijn geen invasieve exoten waargenomen

4.10 Waardevolle bomen

De aanwezige waardevolle bomen (atlasceder en paardenkastanje) ten noorden van deelgebied 1 (afbeelding 4.2, rood omcirkeld) worden mogelijk gekapt. Voor de overige waardevolle en monumentale bomen binnen het plangebied is niet gecontroleerd of deze o.a. fungeren als geschikte broedlocatie of verblijfplaats voor beschermde soorten.

Afbeelding 4.2 Aanwezige waardevolle bomen (rood omcirkeld) welke mogelijk gekapt worden.

5. Toetsing aan de Wet natuurbescherming (WNB)

In dit hoofdstuk is een analyse gemaakt van de te verwachten effecten op de soorten die aanwezig zijn of verwacht worden. Op basis van de gegevens uit het bronnen- en veldonderzoek is het voorkomen van beschermde vaatplanten, amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelde diersoorten uitgesloten. Hierdoor is het optreden van negatieve effecten op deze soorten of soortgroepen niet aan de orde en worden zij onderstaand niet verder behandeld.

5.1 Grondgebonden zoogdieren

Voor de algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren (konijn, egel en muizensoorten) die voor kunnen komen in en rondom het plangebied geldt in de provincie Zuid-Holland een algemene vrijstelling ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen. Dat wil zeggen dat in gevallen waar de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling leidt tot een overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming, geen ontheffing behoeft aangevraagd te worden voor het verstoren voor soorten als de egel. Wel geldt voor deze soorten een zorgplicht. Indien dergelijke soorten worden waargenomen tijdens de kapwerkzaamheden dienen deze de mogelijkheid te krijgen om te kunnen vluchten, of als dit nodig is ze te verplaatsen buiten de invloedssfeer.

5.2 Vleermuizen

Alle vleermuizen zijn in de Wet natuurbescherming onder de Habitatrichtlijn beschermd, waardoor het verboden is vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen te vernietigen.

Foerageergebied en vliegroute

De te kappen bomen dienen mogelijk als foerageergebied en vliegroute voor vleermuizen. Dit betreft echter geen essentiële vliegroute en foerageergebied aangezien er in de omliggende omgeving voldoende geschikt gebied aanwezig is (o.a. park Matilo, Vadedo Plas, Oude Rijn, de Bult en bomenrijen ten zuiden van deelgebied 1) met soortgelijke functie. De bomen ten zuiden van deelgebied 1 blijven eveneens behouden. De voorgenomen werkzaamheden leiden dan ook niet tot overtreding van verbodsartikelen van de Wet natuurbescherming.

Verstoring op overvliegende en foeragerende vleermuizen is niet uitgesloten indien voor de te realiseren parkeerplaatsen (nr. 5 afbeelding 3.8) en realisatie nieuw bedrijventerrein (nr. 20 afbeelding 3.8) permanente verlichting wordt gerealiseerd welke op de te behouden bomenrij ten zuiden van deelgebied 1 schijnen. Vleermuizen zijn namelijk lichtgevoelig. In het volgende hoofdstuk is een advies opgenomen ten aanzien van het inzetten van verlichting. Mocht er geen gebruik worden gemaakt van verlichting dan is verstoring op foeragerende en overvliegende vleermuizen uitgesloten.

5.3 Vogels

Jaarrond beschermde nesten

De te kappen bomen fungeren mogelijk als broedgelegenheid voor soorten van categorie 5, zoals de ekster en zwarte kraai. De voorgenomen kapwerkzaamheden leiden mogelijk tot vernietiging van broedgelegenheden van deze soorten. Echter vanwege de aanwezigheid van geschikte broedmogelijkheden in omliggende omgeving zijn voldoende alternatieven rondom de deelgebieden aanwezig. Hierdoor treden door de voorgenomen werkzaamheden geen overtredingen van verbodsbepalingen binnen de Wet natuurbescherming op, mits er buiten het broedseizoen wordt gewerkt (15 maart - 15 augustus)

Overige broedvogels

De meeste vogelsoorten maken elk jaar een nieuw nest. Nesten van vogels zijn beschermd wanneer zij in gebruik zijn. In de te kappen bomen en te verwijderen struweel kunnen algemene broedvogels een nest bouwen (zoals merel en winterkoning).

Geadviseerd wordt om de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Indien de werkzaamheden worden uitgevoerd binnen de broedperiode (15 maart- 15 augustus), is verstoring of vernietiging van in gebruik zijnde nesten binnen het plangebied niet uit te sluiten. Overtreding van verbodsartikelen van de Wet natuurbescherming is dan mogelijk aan de orde. In dit geval kan ook worden geprobeerd om het plangebied voorafgaande aan het broedseizoen ongeschikt te maken voor broedvogels.

Mocht het niet mogelijk zijn om deze werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren of te starten, dan is het nodig om door een ecooloog een controle uit te laten voeren op aanwezigheid van in gebruik zijnde vogelnesten. Hierover is in het volgende hoofdstuk een advies opgenomen.

5.4 Amfibieën

Net als bij de algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren, geldt voor de algemeen voorkomende amfibieën (zoals gewone pad en bruine kikker) dat in de provincie Zuid-Holland een vrijstelling geldt ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen. De algemene zorgplicht geldt te allen tijde en houdt in dat zorgvuldig en met zo min mogelijk schade de ingreep en werkzaamheden uitgevoerd moeten worden. Voor de werkzaamheden houdt dat in dat, indien in de winter de werkzaamheden worden uitgevoerd, binnen het plangebied negatieve effecten zoveel mogelijk worden beperkt. Hierbij wordt rekening gehouden met de kwetsbare periodes van de soorten. Indien amfibieën worden aangetroffen dienen deze de kans tot vluchten te krijgen of ze worden gevangen uitgezet op een geschikte locatie buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. Indien in het voorjaar of zomer de aanwezige sloten worden drooggelegd dient gecontroleerd te worden op amfibieën en deze verplaatst te worden naar een geschikte locatie in de buurt.

6. Conclusie en advies

In dit hoofdstuk is de conclusie en het advies opgenomen. Aangegeven is of sprake kan zijn van een overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming, voorzorgsmaatregelen genomen moeten worden om overtreding te voorkomen, of dat aanvullend onderzoek en/of mitigerende maatregelen noodzakelijk zijn. Indien vervolgonderzoek of een ontheffing noodzakelijk is, wordt dit aangegeven.

De verspreidingsgegevens en het oriënterend veldbezoek geven een voldoende duidelijk beeld van het (mogelijk) voorkomen van beschermde plant- en diersoorten. Voor de soortgroepen beschermde vaatplanten, grondgebonden zoogdieren, vleermuizen, jaarrond beschermde nesten, amfibieën, reptielen en ongewervelden zijn negatieve effecten uitgesloten.

Voor vleermuizen, grondgebonden zoogdieren, amfibieën en overige broedvogels kan niet zondermeer worden uitgesloten dat negatieve effecten optreden. Voor deze soortgroepen moeten voorzorgsmaatregelen of vervolgstappen worden genomen.

Tabel 6.1 Samenvatting van effecten, mogelijke vervolgstappen en voorgestelde maatregelen per soortgroep en beschermingsniveau.

Soort(groep)	Ingrep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffing nodig?	Voorwaarden en/of maatregelen
Soortbescherming				
<i>Overige broedvogels</i>	ja, indien in de broedperiode werkzaamheden worden uitgevoerd	Nee	nee	Rekening houden met broedseizoen, zie verder onder mitigerende maatregelen
<i>Vleermuizen</i>	mogelijk	Nee	Nee	Rekening houden met verlichting, zie verder onder mitigerende maatregelen
<i>Grondgebonden zoogdieren</i>	mogelijk	Nee	mogelijk	Rekening houden met zorgplicht, zie verder onder mitigerende maatregelen
<i>Amfibieën</i>	mogelijk	Nee	Nee	Rekening houden met zorgplicht, zie verder onder mitigerende maatregelen

Mitigerende maatregelen

Uit de effectbeoordeling van de soortenbescherming blijkt dat aanvullende specifieke beschermende maatregelen noodzakelijk zijn om negatieve effecten te voorkomen of te beperken.

- 1a. Probeer de werkzaamheden buiten broedseizoen uit te voeren/op te starten .
- 1b. Indien dit niet mogelijk is, kijken of het plangebied ongeschikt kan worden gemaakt voorafgaande aan het broedseizoen om de kans te verkleinen dat broedvogels tot broeden komen.
- 1c. Indien de werkzaamheden gedurende het broedseizoen (15 maart- 15 augustus), van start gaat wordt (eventueel ook als stap 2 is uitgevoerd) gecontroleerd (door een ecoloog) of het plangebied vrij is van broedvogels. Wanneer broedvogels aanwezig zijn contact opnemen met een ecoloog en bespreken wat de mogelijkheden zijn.
2. Indien algemeen voorkomende amfibieën tijdens de werkzaamheden worden aangetroffen dienen deze de mogelijkheid te krijgen om te kunnen vluchten door in één richting te werken, of als dit nodig is ze te verplaatsen buiten de invloedssfeer.
3. Indien werkzaamheden in de avond plaatsvinden dient ten behoeve van verstoring van vleermuizen rekening te worden gehouden met het gebruik van verlichting. De te plaatsen verlichting dient naar beneden geschenen te worden om zo lichtverstrooiing naar het foeragegebied en vliegroutes te voorkomen.

4. Indien permanente verlichting wordt gerealiseerd nabij, onder andere de te realiseren bedrijventhal en parkeerplaatsen, dient de verlichting niet te schijnen op de naastgelegen bomen.

Zorgplicht

Te allen tijde geldt voor alle soortgroepen de algemene zorgplicht. Het is van belang dat iedereen bij de uitvoering van de werkzaamheden zich hiervan bewust is. Geadviseerd wordt om activiteiten die nadelig zijn voor in het wild levende dieren en planten (ongeacht bescherming), in redelijkheid zo veel mogelijk nalaat of maatregelen te nemen om onnodige schade aan deze soorten te voorkomen. Bij het aantreffen van diersoorten moeten deze de kans worden gegeven om de werkzaamheden te ontvluchten.

7. Literatuurlijst

Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J.B.M., Canters, K.J., Buys, J.C. (2016). Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center. P. 236-264.

NDFF-database. (2020). <https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal/secure/index.zul>. Retrieved: 11-03-2021.